

PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA
GMINY JAKTORÓW
na lata 2008-2011

- 1. Wstęp**
- 2. Opis zjawiska na podstawie diagnozy**
- 3. Zdiagnozowane obszary problemowe**
- 4. Definicja celów gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii**
- 5. Zadania gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii**
- 6. Adresaci programu**
- 7. Realizatorzy programu**
- 8. Spodziewane efekty**
- 9. Termin realizacji**
- 10. Zasady finansowania**
- 11. System monitoringu i ewaluacji**
- 12. Załączniki**

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY JAKTORÓW na lata 2008-2011

1. Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2008-2011 opracowany został zgodnie z treścią Ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. oraz założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Program został opracowany w ramach projektu „Wsparcie województw i społeczności lokalnych w zapobieganiu narkomanii na poziomie lokalnym”, realizowanego przez Fundację Demokracji Lokalnej na zlecenie Fundacji Fundusz Współpracy i Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii w ramach Projektu Transition Facility.

Program został opracowany przez zespół w składzie:

Monika Kapuściak

Alicja Prośniewska

Tomasz Tymiński

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji w gminie Jaktorów.

Diagnoza została przeprowadzona w okresie: kwiecień – czerwiec 2007 roku.

Diagnoza została przeprowadzona przez zespół w składzie:

1. Monika Kapuściak
2. Alicja Prośniewska
3. Tomasz Tymiński

2. Opis zjawiska na podstawie diagnozy

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii opracowany został w oparciu o diagnozę sytuacji w gminie, która została przeprowadzona w następujących obszarach:

- przeprowadzenie ankiety ESPAD (załącznik nr 1) wśród grupy 100 losowo wybranych respondentów – uczniów III klasy Gimnazjum w Jaktorowie i Międzyborowie;
- przeprowadzenie ankiety (załącznik nr 2) dotyczącej opinii dorosłych mieszkańców Gminy Jaktorów na temat narkotyków i narkomanii – 25 losowo wybranych respondentów;
- analiza wyników ankiety dotyczącej napojów alkoholowych i narkotyków przeprowadzonej w roku 2006 w Zespole Szkół w Jaktorowie i Międzyborowie, na zlecenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- analiza dokumentów Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- wywiad z członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- wywiad z Pełnomocnikiem Wójta ds. Przeciwdziałania Narkomanii;
- wywiad z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- wywiad z pracownikiem Komisariatu Policji w Jaktorowie.

Na podstawie diagnozy stwierdzono, że:

- 20% młodzieży okazjonalnie używa środków psychoaktywnych (w tym 8% łączy je ze spożywaniem napojów alkoholowych);
- 23% młodzieży wykazuje chęć spróbowania środków psychoaktywnych;
- 25-60% młodzieży nie potępia używania środków psychoaktywnych (w zależności od rodzaju środka);
- najczęściej stosowane środki psychoaktywne przez młodzież to: marihuana i leki uspokajające;
- dorośli mieszkańcy gminy nie zauważają problemu narkomanii;

- dorośli mieszkańcy gminy nie zaliczają leków do grupy środków psychoaktywnych.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że:

- mieszkańcy Gminy Jaktorów nie dostrzegają istoty problemu uzależnienia od środków psychoaktywnych;
- mieszkańcy gminy, zarówno osoby dorosłe jak i młodzież, nie dostrzegają zagrożenia związanego z okazjonalnym i eksperymentalnym używaniem środków psychoaktywnych;
- stosunek mieszkańców gminy do osób uzależnionych jest negatywny;
- w gminie istnieje akceptacja społeczna dla działań profilaktycznych (na terenie Gminy Jaktorów działa Ośrodek MONAR w miejscowości Budy Zosine)

3. Zdiagnozowane obszary problemowe

Po przeprowadzeniu kompleksowej diagnozy sytuacji w gminie zwrócono uwagę na główny problem, czyli „**Okazjonalne używanie przez dzieci i młodzież środków psychoaktywnych**”.

Analiza problemu głównego pozwoliła na zdiagnozowanie trzech najważniejszych obszarów problemowych.

Obszar problemowy nr 1

Niska świadomość społeczna dotycząca szkodliwości środków psychoaktywnych

Diagnoza przyczyn problemu nr 1: brak materiałów informujących o szkodliwości środków psychoaktywnych w miejscach publicznych; niewystarczająca ilość szkoleń i warsztatów dotyczących szkodliwości środków psychoaktywnych skierowana do nauczycieli, rodziców oraz dzieci i młodzieży szkolnej; brak wspólnej strategii dotyczącej przeciwdziałania narkomanii wśród lokalnych podmiotów.

Obszar problemowy nr 2

Brak atrakcyjnych ofert spędzania czasu wolnego skierowanych do dzieci i młodzieży

Diagnoza przyczyn problemu nr 2: brak świetlicy socjoterapeutycznej i ośrodka kultury na terenie gminy; niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej; ograniczona możliwość rozwijania zainteresowań i pasji.

Obszar problemowy nr 3

Niskie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami w społeczności lokalnej

Diagnoza przyczyn problemu nr 3: niska świadomość znaczenia emocji w prawidłowym rozwoju i życiu człowieka; niska świadomość znaczenia skutecznej komunikacji i asertywności w profilaktyce uzależnień; mała dostępność osób i placówek udzielających pomocy osobom z problemami, m.in. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Poradnia Leczenia Uzależnień, Punkt Konsultacyjny, pedagog i psycholog gminny.

4. Definicja celów gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Po etapie analizy i diagnozy zostały określone problemy główne oraz ich przyczyny. Następnie dokonano wyboru problemów, których rozwiązanie będzie celami programu. Kryterium wyboru problemów stanowiły:

a. Obszar problemowy nr 1:

- problem charakteryzuje się najwyższym stopniem szkodliwości społecznej spośród wszystkich analizowanych zagadnień;

b. Obszar problemowy nr 2:

- Urząd Gminy ma największy wpływ na rozwiązanie problemu spośród wszystkich analizowanych zagadnień;

c. Obszar problemowy nr 3:

- Inteligencją Emocjonalną jest niezbędna do właściwego funkcjonowania człowieka, a jednocześnie zaniedbywana przez część instytucji mających za zadanie niesienie pomocy innym

Sformułowane cele są wynikiem procesu identyfikacji problemów oraz opartej na kryteriach decyzji, rozwiązanie, których z nich będzie celem programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Cel główny:

**Redukcja okazjonalnego używania środków psychoaktywnych
przez dzieci i młodzież**

Cele szczegółowe:

- a) **Podniesienie świadomości społecznej dotyczącej szkodliwości środków psychoaktywnych**
- b) **Podniesienie atrakcyjności i dostępności ofert spędzania wolnego czasu**
- c) **Udoskonalenie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami w społeczności lokalnej**

Dla wszystkich założonych celów określono wskaźniki realizacji i źródła pozyskania wskaźników.

CELE	WSKAŹNIK	ŹRÓDŁO POZYSKIWANIA WSKAŹNIKÓW
<u>Cel główny</u> Redukcja okazjonalnego używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież	Redukcja o 25% (z 20% na 15% badanej próby)	Ankieta ESPAD (w styczniu 2012r.)
<u>Cel szczegółowy nr 1</u> Podniesienie świadomości społecznej dotyczącej szkodliwości środków psychoaktywnych	Tak/Nie	Ankiety własnej konstrukcji (w 2011 roku)
<u>Cel szczegółowy nr 2</u> Podniesienie atrakcyjności i dostępności ofert spędzania wolnego czasu	Tak/Nie	Ankiety własnej konstrukcji (w 2011 roku)
<u>Cel szczegółowy nr 3</u> Udoskonalenie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami w społeczności lokalnej	Tak/Nie	Ankiety własnej konstrukcji (w 2011 roku)

5. Zadania gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Cele szczegółowe Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii zostaną osiągnięte poprzez realizację założonych celów zadaniowych. Natomiast realizacji każdego z celów zadaniowych służą konkretne zadania.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 1

Podniesienie świadomości społecznej dotyczącej szkodliwości środków psychoaktywnych

Cele zadaniowe:

- 1. Zorganizowanie „Szkolnego Forum Edukacyjnego” dotyczącego szkodliwości środków psychoaktywnych**

Realizacja celu zadaniowego nastąpi poprzez: szkolenie rodziców z zakresu rozpoznawania objawów używania środków psychoaktywnych przez dzieci; projekcję filmów o szkodliwości używania środków psychoaktywnych wśród mieszkańców gminy; zorganizowanie przedstawień profilaktycznych dla uczniów szkoły podstawowej i uczniów gimnazjum; przeprowadzenie zajęć warsztatowych poruszających zagadnienia środków psychoaktywnych przez wychowawców klas w szkołach na terenie gminy.

2. Zorganizowanie „Lokalnej Kampanii Edukacyjnej” dotyczącej regulacji prawnych związanych z posiadaniem i używaniem środków psychoaktywnych

Realizacja celu zadaniowego nastąpi poprzez: prezentację regulacji prawnych związanych z posiadaniem i używaniem środków psychoaktywnych (przeprowadzona m.in. przez policjanta) dla mieszkańców gminy; kontrolę punktów sprzedaży środków psychoaktywnych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; kontrola osób podejrzanych o używanie środków psychoaktywnych przez policję; szkolenie dotyczące regulacji prawnych związanych z używaniem środków psychoaktywnych dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących środków psychoaktywnych

Realizacja celu zadaniowego nastąpi poprzez: wydrukowanie materiałów informacyjnych o szkodliwości środków psychoaktywnych oraz regulacjach prawnych dotyczących środków psychoaktywnych; rozpowszechnienie w/w materiałów na terenie gminy; rozpowszechnienie plakatów informujących o szkodliwości środków psychoaktywnych; artykuły w prasie lokalnej podnoszące świadomość społeczną dotyczącą szkodliwości środków psychoaktywnych; informacja dotycząca miejsc oferujących pomoc osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych na stronie internetowej gminy; rozpowszechnianie materiałów związanych z tematyką środków psychoaktywnych oferowanych przez instytucje społeczne (m.in. PARPA, MCPS); zakup publikacji z zakresu profilaktyki uzależnień.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2

Podniesienie atrakcyjności i dostępności ofert spędzania wolnego czasu

Cele zadaniowe:

1. Zorganizowanie świetlicy socjoterapeutycznej

Realizacja celu zadaniowego nastąpi poprzez: . zorganizowanie lokalu na terenie gminy Jaktorów; zakup wyposażenia; zakup materiałów i pomocy dydaktycznych; zatrudnienie kadry pedagogicznej; opracowanie statutu działalności; opracowanie programu działalności pedagogiczno – wychowawczo – terapeutycznej; poinformowanie społeczności lokalnej o działalności świetlicy.

2. Wzbogacenie oferty zajęć dodatkowych w szkołach

Realizacja celu zadaniowego nastąpi poprzez: zorganizowanie nowych kół zainteresowań, zgodnie z potrzebami dzieci i młodzieży; powołanie teatryku profilaktycznego; organizowanie przedstawień profilaktycznych dla dzieci ze szkoły podstawowej i młodzieży gimnazjalnej; zorganizowanie przedstawień profilaktycznych prowadzonych przez profesjonalistów (profesjonalne filmy); zorganizowanie konkursów plastycznych związanych z profilaktyką uzależnień.

3. Powołanie klubu dla młodzieży

Realizacja celu zadaniowego nastąpi poprzez: . diagnozę zainteresowań młodzieży; . znalezienie wolontariuszy do zorganizowania klubu młodzieżowego; powołanie nowego klubu młodzieżowego; . monitoring działalności Klubu

4. Wsparcie merytoryczne i finansowe stowarzyszenia działającego na rzecz dzieci i młodzieży na terenie gminy Jaktorów

Realizacja celu zadaniowego nastąpi poprzez: nawiązanie współpracy ze stowarzyszeniem działającym na rzecz dzieci i młodzieży na terenie gminy Jaktorów; wsparcie finansowe działalności stowarzyszenia; wsparcie merytoryczne działalności stowarzyszenia (m.in. poradnictwo pedagogiczne i prawne).

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3

Udoskonalenie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami w społeczności lokalnej

Cele zadaniowe:

1. Podniesienie świadomości społecznej dotyczącej Inteligencji Emocjonalnej

Realizacja celu nastąpi poprzez: przeprowadzenie przez nauczycieli zajęć dotyczących pojęcia Inteligencja Emocjonalna (dla uczniów i ich rodziców); . dyżury psychologa lub psychoterapeuty w ośrodku zdrowia; artykuły w prasie lokalnej o tematyce psychologicznej; propagowanie w szkołach prasy o tematyce psychologicznej.

2. Szkolenia i warsztaty związane z radzeniem sobie z własnymi emocjami

Realizacja celu zadaniowego nastąpi poprzez: warsztaty z zakresu skutecznej i efektywnej komunikacji dla uczniów i rodziców; warsztaty z zakresu asertywności realizowane na godzinach wychowawczych; warsztaty z zakresu arteterapii realizowane na zajęciach plastycznych; propagowanie technik koncentracji i relaksacji wśród młodzieży; praca indywidualna pedagogów szkolnych z młodzieżą wykazującą problemy emocjonalne; spotkania ze znanymi osobami, które muszą pracować ze swoimi emocjami (m.in. artyści, sportowcy ekstremalni – adrenalina).

3. Ukazanie społeczeństwu wpływu używania środków psychoaktywnych na własne emocje

Realizacja celu zadaniowego nastąpi poprzez: . zajęcia prowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego o działaniu środków psychoaktywnych; szkolenie dotyczące zaburzeń emocjonalnych po zażyciu środków psychoaktywnych dla nauczycieli; promocja materiałów informacyjnych dotyczących zaburzeń emocjonalnych po zażyciu środków psychoaktywnych (ulotki, książki etc.).

Dla wszystkich założonych celów zadaniowych oraz konkretnych zadań określono wskaźniki realizacji, źródła pozyskania wskaźników, osoby odpowiedzialne za realizację , budżet i termin realizacji. Wszystkie informacje znajdują się w załączniku nr 3.

6. Adresaci programu

- Osoby uzależnione od środków psychoaktywnych;
- Osoby używające środków psychaktywnych;
- Rodziny osób używających środków psychoaktywnych;
- Uczniowie szkół z terenu gminy oraz ich rodzice;
- Przedstawiciele władz lokalnych (radni, sołtysi);
- Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem narkomanii (pedagodzy, psychologodzy, wychowawcy, nauczyciele,

terapeuci, policjanci, kuratorzy społeczni, pracownicy służby zdrowia, duchowni);

- Społeczeństwo

7. Realizatorzy programu

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania narkomanii: Urząd Gminy; Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; MONAR; przedszkole; szkoły; służba zdrowia; organizacje pozarządowe; Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z Grodziska Mazowieckiego.

8. Spodziewane efekty

- Podniesienie świadomości społecznej dotyczącej szkodliwości środków psychoaktywnych
- Podniesienie atrakcyjności i dostępności ofert spędzania wolnego czasu
- Udoskonalenie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami w społeczności lokalnej

9. Termin realizacji

1 styczeń 2008r. – 31 grudzień 2011r.

10. Zasady finansowania

- Środki z Funduszu Alkoholowego
- Środki własne gminy
- Środki budżetu państwa i województwa przeznaczone na realizację różnych programów (m.in. z Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej)
- Środki z funduszy pomocowych

Budżet programu na lata 2008-2011r. wynosi 40.800,00zł.:

- 2008 rok: 10.000,00zł
- 2009 rok: 10.600,00zł
- 2010 rok: 10.600,00zł
- 2011 rok: 9.600,00zł

Dokładne opracowanie wydatkowania środków pochodzących z Funduszu Alkoholowego znajduje się w załączniku nr 4 – szczegółowy harmonogram działań.

11. System monitoringu i ewaluacji

Osobą odpowiedzialną za monitorowanie programu będzie Pełnomocnik Wójta ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Pełnomocnik, raz na 6 miesięcy, będzie dokonywał analizy jakościowej i ilościowej realizacji programu, w oparciu o dane i materiały przekazane przez:

- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- funkcjonariuszy Policji;
- nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych;
- innych partnerów programu (m.in. pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownicy ośrodka MONAR w Budach Żosiny).

Spodziewane efekty programu mierzone będą poprzez: prowadzenie statystyk opracowywanych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; na podstawie danych partnerów programu; na podstawie badań ankietowych przeprowadzanych wśród społeczności lokalnej.

Pełnomocnik Wójta ds. Przeciwdziałania Narkomanii odpowiada przed Wójtem Gminy Jaktorów za całościowy monitoring i ewaluację pracy wszystkich realizatorów w czasie trwania programu.

12. Załączniki

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Mirosław Byczak
Mirosław Byczak